

भौमोऽग्निः। अश्विनौ। त्रिष्टुप्।

आ भात्यग्निरुषसामनीकमुद्विप्राणां देवया वाचो अस्थुः।

अर्वाञ्चा नूनं रथ्येह यातं पीपिवांसमश्विना घर्ममच्छ ॥ ५.०७६.०१

उषसाम्- प्रभातीनां विद्यानां वा। अनीकम्- मुखभूतः। अग्निः- पावकः सर्वभूतहितक्रतुः। आ भाति- प्रकाशते। विप्राणाम्- मेधाविनाम्। देवयाः- देवकामाः। वाचः- मन्त्राः। अस्थुः- अतिष्ठन्। अर्वाङ्- अस्मदभिमुखेन। रथ्या- रथेन। नूनम्- निश्चयम्। इह- अत्र। यातम्- आगच्छतम्। पीपिवांसम्- रसेनाप्यायितम्। घर्म- उष्णोपलक्षितास्मत्कठिनसाधनं प्रति। अतस्ततनूर्न तदामो अश्रुते इत्यादिश्रुतेः। अच्छ- अभिलक्ष्य। अश्विना- अश्विनौ प्राणेशनशक्तिभूतौ। आगच्छतम् ॥१॥

न संस्कृतं प्र मिमीतो गमिष्ठान्ति नूनमश्विनोपस्तुतेह।

दिवाभिपित्वेऽवसागमिष्ठा प्रत्यवर्ति दाशुषे शम्भविष्ठा ॥ ५.०७६.०२

गमिष्ठा- गन्तृतमौ। संस्कृतम्- सत्संस्कारसम्पन्नम्। न। प्र- प्रकर्षेण। मिमीतः- हिंस्ताम्। अन्ति- अन्तिके। नूनम्- निश्चयेन। इह- अत्र। अश्विना- अश्विनौ। उपस्तुता- उपस्तुतौ। दिवा- दिवसस्य। अभिपित्वे- अभिपतने। उषसीति भावः। अवसा- रक्षया। आगमिष्ठा- आगच्छन्तौ। अवर्ति- अजीवनम्। प्रति। दाशुषे- दात्रे। शम्भविष्ठौ- शङ्करौ ॥२॥

उता यातं संगवे प्रातरह्नो मध्यंदिन उदिता सूर्यस्य।

दिवा नक्तमवसा शतमेन नेदानी पीतिरश्विना ततान ॥ ५.०७६.०३

उत- अपि च। अहः- दिवसस्य। प्रातः- प्रभाते। सङ्गवे- गोसङ्गवकाले। आ यातम्- आगच्छतम्। सूर्यस्य- सवितुः। उदिता- अत्यन्तप्रवृद्धसमये। मध्यंदिने- मध्याह्ने। दिवा नक्तम्-

रात्रिंदिवम् । शंतमेन- शङ्करेण । अवसा- रक्षणेन । आगच्छतम् । अश्विना- अश्विनौ विना ।
इदानीम्- अद्य । पीतिः- अन्येभ्यः सोमसमर्पणम् । न । ततान- विस्तृतम् ॥३॥

इदं हि वां प्रदिवि स्थानमोक इमे गृहा अश्विनेदं दुरोणम् ।

आ नो दिवो बृहतः पर्वतादाद्ध्यो यातमिषमूर्जं वहन्ता ॥ ५.०७६.०४

इदम्- एतत् । हि- खलु । वाम्- युवयोः । प्रदिवि- पुराणम् । स्थानमोकः- सदनम् । अश्विना- हे
अश्विनौ । इमे गृहाः इदं दुरोणम्- एतानि कुटुम्बानि एतत् सद्यः । नः- अस्मान् प्रति । इषम्-
सदिच्छाम् । ऊर्ज- प्राणं बलम् । वहन्ता- धारयन्तौ । दिवः- नभसः । बृहतः- महतः । पर्वतात्-
गिरेर्मेघाद्वा । अद्भ्यः । आ यातम्- आगच्छतम् ॥४॥

समश्विनोरवसा नूतनेन मयोभुवा सुप्रणीती गमेम ।

आ नो रयिं वहतमोत वीराना विश्वान्यमृता सौभगानि ॥ ५.०७६.०५

अश्विनोः- प्राणेशनशक्तिभूतयोः । नूतनेन- अभिनवेन । मयोभुवा- आनन्दकरेण । सुप्रणीती-
शोभननयनेन । अवसा- रक्षणेन । सं गमेम- सङ्गता भवेम । नः- अस्मभ्यम् । रयिम्-
दानयोग्यसम्पदम् । आ वहतम्- प्रापयतम् । उत- अपि च । वीरान् । विश्वानि- सर्वाणि । अमृता-
अमृतमयानि । सौभगानि- सौभाग्यानि । आ वहतम्- प्रापयतम् ॥५॥